

Posudek

na diplomovou práci Františka Fleišmana „Právní režim kosmických stanic“

Diplomová práce je věnována problematice kosmického práva. Jedná se o aktuální téma v odborných kruzích diskutované a přitahující i pozornost veřejnosti. Práce je členěna na úvod, několik částí a závěr. Z formálního hlediska by pro větší přehlednost bylo vhodné jednotlivé části, či kapitoly očíslovat. Celkový rozsah práce je 63 stran.

V prvních částech autor popisuje jednotlivá období vývoje kosmického práva. Členění je celkem do čtyř etap, přičemž současné období (od 90. let 20. století) označuje za období spolupráce. Lze souhlasit s názorem diplomanta, že v tomto období státy účastníci se kosmických činností dávají přednost řešení prostřednictvím ad hoc smluv pouze mezi danými státy (str.14). Příkladem je rovněž projekt Mezinárodní kosmické stanice jehož rozbor tvoří jádro diplomové práce. Nedošlo tudíž k uzavření mnohostranné mezinárodní smlouvy v rámci OSN, jako tomu bylo v letech 1967-1979.

V dalších částech své práce se autor zabývá základními pojmy a zásadami kosmického práva a dále režimem orbitálních stanic na základě právního režimu, který vyplývá ze smluv kosmického práva OSN. Dané části nasvědčují tomu, že si autor osvojil danou problematiku. Jsou zde pouze některé drobné formální nepřesnosti, možná překlepy. Například na str. 21 uchazeč tvrdí, že čl. 3 Kosmické smlouvy zakazuje umísťovat na oběžné dráze objekty nesoucí jaderné zbraně nebo jiné zbraně hromadného ničení. Správně se jedná o čl. 4. Podobně na str. 26 o odpovědnosti za škodu má být místo čl. 8 Kosmické smlouvy čl. 7. Pokud jde o překlad pojmů výzkum a využívání angl. exploration and use (str. 16) bylo by vhodnější překládat anglický termín exploration jako průzkum, přestože český překlad obsažený ve sbírce zákonů obsahuje pojem výzkum.

Další části diplomové práce jsou zaměřeny na Mezinárodní kosmickou stanici. V této souvislosti by měl uchazeč při ústní obhajobě vysvětlit o jaké právní dokumenty se jedná v případě memorand o porozumění (str.31), která stojí podle jeho konstatování na druhé úrovni vedle Mezivládní dohody o Mezinárodní kosmické stanici dále pokud jde o bilaterální dohody k těmto Memorandům.

Po rozboru jednotlivých ustanovení Mezivládní dohody se zabývá jednotlivými okruhy otázek. Mezi nimi na prvním místě je problematika jurisdikce upravená v dohodě o Mezinárodní kosmické stanici. Při ústní obhajobě by měl diplomant vysvětlit úpravu

jurisdikce v Kosmické smlouvě (čl.8) a v Mezivládní dohodě o mezinárodní kosmické stanici. V této souvislosti by měl vysvětlit i své tvrzení na str. 37, které se týká výkonu jurisdikce nad občany ostatních států na které se podle jeho názoru vztahuje ustanovení čl. 8 Kosmické smlouvy. Rovněž by měl vyjádřit svůj názor na výkon jurisdikce nad tzv. účastníky letu do vesmíru (str.43).

Další podkapitoly diplomové práce jsou zaměřeny na otázky posádky Mezinárodní kosmické stanice, kosmický turismus, odpovědnost za škodu, ochranu duševního vlastnictví, otázku řízení, provoz, využívání, rozšiřování a dopravu k Mezinárodní kosmické stanici. Následuje méně rozsáhlá kapitola o kosmických stanicích na Měsíci a jiných nebeských tělesech. Což je vzhledem k pouze obecné úpravě a v současné době neexistenci těchto stanic logické.

Celkově lze souhlasit s názorem samotného autora (str.60), že základní cíl práce podat ucelený přehled současného právního režimu kosmických stanic byl naplněn. Práce má logickou strukturu, uchazeč se seznámil s příslušnými mezinárodně právními normami upravující danou problematiku a dokázal s nimi i pracovat. V práci byla použita příslušná literatura, mezinárodní smlouvy, dokumenty i internetové zdroje.

Práci hodnotím jako **výbornou** a **doporučuji** jí k ústní obhajobě.

V Praze dne 12. května 2006

~~Doc. JUDr. Jan Ondřej, CSc.~~